

www.riigikogu.ee/rva/toimetised

Riigikogu Toimetised

RiTo 12 / 2005

Riigikogu Toimetised

Riigikogu Kantselei väljaanne
Ilmub aastast 2000

Riigikogu Toimetised (RiTo) on parlamendi põhiseaduslikke ja ühiskondlikke ülesandeid mõtestav ajakiri poliitikuile, teadlastele, kõrgkoolide õppejõududele, ametnikele ning äri- ja mittetulundusühingute asjatundjatele.

The Riigikogu Toimetised (RiTo) = the Journal of the Estonian parliament is a forum for discussing the constitutional tasks of the Parliament and it is oriented towards politicians, scholars, teachers of universities, civil servants and representatives of business and non-profit associations.

Toimetuskolleegium:

Olav Aarna – tehnikateaduste doktor, Riigikogu liige, Ühendus Vabariigi Eest – Res Publica
Küllo Arjakas – Riigikogu liige, Eesti Keskerakond
Eiki Berg – PhD, Tartu Ülikooli rahvusvaheliste suhete teooria korraline professor
Igor Gräzin – PhD, Riigikogu liige, Eesti Reformierakond
Rita Hillermaa – Eesti Rahvusraamatukogu parlamendiinfo keskuse juhtiv spetsialist
Aivar Jarne – Riigikogu Kantselei pressi- ja infoosakonna pressitalituse juhataja
Ülo Kaevats – PhD, Tallinna Tehnikaülikooli filosoofiaprofessor
Aare Kasemets – MA, Tartu Ülikooli doktorant
Marika Kirch – PhD, Riigikogu Kantselei majandus- ja sotsiaalinfoosakonna nõunik
Raul Narits – PhD, Tartu Ülikooli võrdleva õigusteaduse professor
Helle Ruusing – Riigikogu Kantselei pressi- ja infoosakonna infonõunik
Angela Saks-Tammekand – Vabariigi Presidendi välisnõunik
Ivar Tallo – MA, E-riigi Akadeemia direktor
Anu Toots – PhD, Tallinna Ülikooli avaliku poliitika dotsent

Toimetus:

Peatoimetaja: Helle Ruusing
E-post: helle.ruusing@riigikogu.ee

Tegevtoimetaja: Marje Jõeste
E-post: marje.joeste@riigikogu.ee

Keeletoimetaja: Viime Laanpere
Tõlkija: tõlkebüroo A&A Lingua
Kunstivalik: Eesti Kunstnike Liit, <http://www.eaa.ee>

RiTo veebi küljendus: Rudolf Linnaste
E-post: rutz@local.ee

Kujundaja: Ülo Emmus, AS Loom

Tehniline toimetaja: Triin Soone, Eesti Rahvusraamatukogu
E-post: triin.soone@nlib.ee

Küljendaja: Kadri Possul, Eesti Rahvusraamatukogu

Trükk: ETPV Trükikoja AS

Riigikogu Toimetiste aadress:

Riigikogu Kantselei, Lossi plats 1a, 15165 Tallinn, Eesti/Estonia
Telefon 631 6382; faks 631 6354
E-post: RiTo@riigikogu.ee

Autoriõigus – Riigikogu Kantselei, 2005
Jaan Elkeni teoste autoriõigus – EAÜ, 2005
ISSN 1406-5665

Sisukord

<i>Peatoimetaja veerg</i>	
<i>Helle Ruusing</i> – Valikud meis endis.	7
I. Essee	
<i>Jaak Leimann</i> – Eesti majandusedu perspektiivid	11
II. Poliitiline foorum	
KOHALIKU OMAVALITSUSE VOLIKOGUDE VALIMINE	
<i>RiTo vestlusring</i> – Kuidas mõõta võitu kohalikel valimistel?	25
ÕIGUSSÜSTEEM	
<i>Rein Lang</i> – Eesti õiguskorra arengust.	36
<i>Urmas Reinsalu</i> – Märkmeid Eesti õigussüsteemi tulevikust	39
ÖKOLOOGILINE MAKSUREFORM	
<i>Aivar Sõerd</i> – Tööjõumaksude vähendamine tasakaalustab keskkonnatasude ja -maksude tõusu	44
<i>Taavi Veskimägi</i> – Keskkonnakaitse ja eelarveaugud.	46
KULTUURIPOLIITIKA	
<i>Raivo Palmaru</i> – Eesti kultuuripoliitika teelahkmed	50
<i>Signe Kivi</i> – Kultuurist ja kultuuripoliitikast	59
III. Põhiseaduslikud institutsioonid	
EUROOPA KOMISJON	
<i>Siim Kallas</i> – Euroopa Komisjon tahab muuta asjaajamise läbipaistvaks.	63
<i>Indrek Treufeldt</i> – Euroopa Komisjon pole Euroopa Liidu valitsus	66
IV. Uuringud ja arvamused	
ÕIGUSE KORRASTAMISEST EESTIS	
<i>Raul Narits</i> – Objektivse õiguse korrastamisest Eestis: kodifitseerimisest õiguse ümberkujundamiseni.	71
VALIMISTULEMUSED	
<i>Iti Vanaküla</i> – Valijavolatiilsuse mõõtmisest: Riigikogu valijad 1999–2004	80
TÖÖSTUSPOLIITIKA	
<i>Rainer Kattel, Tarmo Kalvet, Anne Jürgenson</i> – Riiklik innovatsioonipoliitika vajab põhimõttelisi muudatusi	88
TÖÖTURUPOLIITIKA	
<i>Andres Võrk, Lauri Leppik, Reelika Leetmaa</i> – Kollektiivsed koondamised: rahvusvaheline praktika ja Eesti kogemus	97
RIIKLIK RAHASTAMINE	
<i>Janno Reiljan, Ele Reiljan</i> – Eesti üldhariduse finantsreformi vajalikkus ja probleemid	106
<i>Olev Raju</i> – Kohalike omavalitsuste rahastamisest Eestis.	120
NOORTE POLIITILINE OSALUS	
<i>Marti Taru</i> – Kuidas võrrelda noorte eurooplaste sotsiaalpoliitilist aktiivsust?	127
ÖKOLOOGILINE MAKSUREFORM	
<i>Silja Lüpsik, Urmas Koidu</i> – Mis on ökoloogiline maksureform ja miks on seda vaja?	133

PARLAMENT EUROOPA LIIDU OTSUSTUSPROTSESSIS	
<i>Aili Ribulis</i> – Poolteist aastat Euroopa Liidus: Riigikogu esimesed võidud	146
<i>Olev Aarma</i> – 2004. aastal ühinenud riikide parlamentide kaasatus Euroopa Liidu otsustusprotsessi	151
RIIGIKOGU KOHAST EESTI MEEDIARUUMIS	
<i>Tarmu Tammerk</i> – Riigikogu meediakajastuste analüüs (mai–oktoober 2005)	157
ELEKTROONILINE POST	
<i>Monika Saarmann</i> – Elektrooniline post avaliku sektori asutuste dokumentatsioonis . . .	164
<i>V. Kodanikuühiskond ja riigivõim</i>	
KODANIKUHARIDUS	
<i>Anu Toots</i> – Demokraatia mudelid ja kodanikuõpetus üldhariduses: puuduva lüli otsinguil	173
<i>Mare Räis</i> – Edu võtmeks õpihulised, ettevõtlikud ja koostööaltid kodanikud	182
<i>VI. Parlamendi ajalugu ja rahvusvaheline suhtlus</i>	
ÕIGUSLOOME AJALUGU	
<i>Hulda Sauks</i> – Parlamendi õigusloome – Eesti riigi vaba arengu eeldus	189
RIIGIKOGU RAHVUSVAHELINE SUHTLUS	
<i>Mati Hint</i> – Reis Peterburist Petserisse	201
<i>VII. Kirjandus ja andmebaasid</i>	
<i>Iain Watt, Giina Kaskla</i> – Euroopa Parlamendi raamatukogu uuenenud infokeskkonnas.	215
<i>Piret Viljamaa</i> – Parlamentaarsed uudised.	221
<i>Jette Arula-Jahe</i> – Visionäär Jeremy Rifkin.	228
<i>VIII. Autoritest</i>	233
<i>IX. Contents in English</i>	243
<i>X. Summaries in English</i>	246
<i>XI. Nimeregister</i>	263
<i>RiTo 12 kunstigalerii</i>	
<i>Pille Kivihall</i> – Köide. Villem Raami “Ekstsiibris ja Evald Okas”, Kunst, 1986 (2003, Evald Okase kaanejoonistus; autori konstruktsioon, käsitsi värvitud taimparknahk, põime linaõoriga, 26,5 x 21 cm). Foto Ingmar Muusikus	9
<i>Pille Kivihall</i> – Lõhnavad pipraraamatud (1998, autoritehnika, kroomnahk, nelk, pipar, vürts, 14 x 11 cm). Foto Ingmar Muusikus.	23
<i>Pille Kivihall</i> – Köide. Jaan Kaplinski “Kui üldse olla...” (2003, pärgamentköide, kaaned painutatud, viljaterad, 32 x 22,5 cm). Foto Ingmar Muusikus	61
<i>Pille Kivihall</i> – Köide. Edmond Rostandi “Cyrano de Bergerac” (1999, Heino Kivihalli kalligraafia; autoritehnika, taimparknahk, adru, 32 x 23 cm). Foto Ingmar Muusikus	69
<i>Maarja Undusk</i> – Nahkpadi “Koera varjus” (2005, nahk, käsiõmblus, 60 x 60 cm) . . .	171
<i>Maarja Undusk</i> – Nahkpadi “Loojak” (2005, nahk, käsiõmblus, 40 x 45 cm)	187
<i>Maarja Undusk</i> – Nahkpadi “Melanhoolia” (2005, nahk, käsiõmblus, 50 x 65 cm) . . .	213

<i>Tiina Piisang</i> – Köide. Doris Kareva “Armuaeg. Days of Grace” (2000, vasikanahk, käsitsi maalitud seakroomnahk, siidniit, metallikniit, fooliokuldamine, aplikatsioon, vabatikand, ažuurtehnika, 29,7 x 21,2 cm).	231
<i>Tiina Piisang</i> – Köide. Doris Kareva “Armuaeg. Days of Grace” (2000, vasikanahk, käsitsi maalitud seakroomnahk, siidniit, metallikniit, fooliokuldamine, aplikatsioon, vabatikand, ažuurtehnika, 29,7 x 21,2 cm). Esikaane sisekülg	241
<i>Tiina Piisang</i> – Köide. Doris Kareva “Armuaeg. Days of Grace” (2000, vasikanahk, käsitsi maalitud seakroomnahk, siidniit, metallikniit, fooliokuldamine, aplikatsioon, vabatikand, ažuurtehnika, 29,7 x 21,2 cm). Tagakaane sisekülg	261

